

بسمه تعالی
تاییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از رساله دکتری

خانم/آقای حمید مرتضی پور رساله ۱۸ واحدی خود را با عنوان: طراحی، ساخت و ارزیابی خشک کن خورشیدی ترکیبی فتوولتائیک-گرمایی مجهز به پمپ حرارتی برای زعفران در تاریخ ۹۱/۶/۱۹ ارائه کردند.
اعضای هیأت داوران نسخه نهایی این رساله را از نظر فرم و محتوا تایید کرده است و پذیرش آن را برای تکمیل درجه دکتری پیشنهاد می کنند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیأت داوران
	دانشیار	دکتر برات قبادیان	۱- استاد راهنمای اصلی
			۲- استاد راهنمای دوم
	دانشیار	دکتر محمد هادی خوش تقاضا	۳- استاد مشاور اول
	دانشیار	دکتر سعید مینائی	۴- استاد مشاور دوم
	استاد	دکتر تیمور توکلی هاشجین	۵- استاد ناظر
	استادیار	دکتر غلامحسین نجفی	۶- استاد ناظر
	دانشیار	دکتر علی اصغر زمردیان	۷- استاد ناظر
	استادیار	دکتر کمال عباسپور ثانی	۸- استاد ناظر
	استادیار	دکتر غلامحسین نجفی	۹- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی

آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی

دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب و یا نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب **حمید مرتضی پور** دانشجوی رشته **مکانیک ماشین‌های کشاورزی** ورودی سال تحصیلی **۱۳۸۷**

مقطع **دکتری** دانشکده **کشاورزی** متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آیین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آیین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هرگونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله براساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هرگونه اعتراض را از خود سلب نمودم.

امضا
تاریخ ۱۳۹۱/۶/۱۹

آیین نامه پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیت های علمی پژوهشی دانشگاه است. بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به دفتر "دفتر نشر آثار علمی" دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

" کتاب حاضر، حاصل **رساله دکتری** نگارنده در رشته **مکانیک ماشین های کشاورزی** است که در سال **۱۳۸۷** در دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی **آقای دکتر برات قبادیان**، مشاوره **آقایان دکتر محمد هادی خوش تقاضا و دکتر سعید مینائی** از آن دفاع شده است.

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به "دفتر نشر آثار علمی" دانشگاه اهداء کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تادیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت های بهای خسارت، دانشگاه مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند، به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب **حمید مرتضی پور** دانشجوی رشته **مکانیک ماشین های کشاورزی** مقطع **دکتری** تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: حمید مرتضی پور
تاریخ و امضا
۱۳۹۱/۶/۱۹

رساله

دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) در رشته مکانیک ماشین‌های کشاورزی

عنوان

طراحی، ساخت و ارزیابی خشک‌کن خورشیدی ترکیبی فتوولتائیک-گرمایی
مجهز به پمپ حرارتی برای زعفران

نگارش

حمید مرتضی پور

استاد راهنما

دکتر برات قبادیان

استادان مشاور

دکتر محمد هادی خوش تقاضا و دکتر سعید مینائی

تحت حمایت مالی شرکت بهینه سازی مصرف سوخت

تابستان ۱۳۹۱

تقدیم به :

ہمسرمہربان و پسر عزیزم ارشان

تشکر و قدردانی

اکنون که به یاری خداوند پژوهش حاضر به اتمام رسیده است، بر خود لازم می‌دانم که از همکاری، راهنمایی و حمایت استاد راهنمای عزیزم، جناب آقای دکتر برات قبادیان که راهنمای درس و الگوی زندگی من بودند و خواهند بود، کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم. از همکاری استادان مشاور آقایان دکتر محمد هادی خوش تقاضا و دکتر سعید مینائی به سبب راهنمایی‌های ارزنده ایشان نهایت تشکر را دارم.

دوستان بزرگوام آقایان، مهندس ایوب عزیزی، دکتر مصطفی رحمتی، مهندس سید محمد احمدی حسینی، مهندس کیوان مهدوی، مهندس احمد مهدوی، مهندس جواد رشیدی فر، دکتر بیوک مصطفائی و دکتر حسین میرزائی در دوران انجام این پژوهش کمک‌های ارزنده‌ای را به این جانب ارائه نمودند که بدین وسیله از همکاری ایشان سپاسگزاری می‌نمایم.

پدر، برادر و پدر همسر در ساخت قطعات و تهیه ابزار لازم برای انجام این پژوهش، زحمات زیادی متحمل شدند؛ بدین وسیله از زحمات بی دریغ و صمیمانه ایشان، کمال تشکر و قدردانی را به عمل می‌آورم.

در پایان از خانواده عزیزم و بطور خاص از همسر مهربانم که در تمام مراحل انجام تحقیق با صبر و حوصله در کنار من بودند و حضور ایشان همواره مایه دلگرمی و تشویق بنده در انجام کارها شده است، تشکر می‌نمایم.

چکیده

زعفران گران بهاترین ادویه و ایران بزرگترین تولید کننده زعفران در جهان می‌باشد. از آنجا که خشک کردن فرآیند تعیین کننده‌ای در کیفیت این محصول با ارزش است، در تحقیق حاضر به منظور کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و بهبود کیفیت زعفران خشک شده، طراحی، ساخت و ارزیابی خشک‌کن خورشیدی ترکیبی مجهز به پمپ حرارتی مورد نظر قرار گرفت. این خشک‌کن از دو بخش اصلی؛ خشک‌کن خورشیدی ترکیبی فتوولتائیک-گرمایی و سامانه‌ی پمپ حرارتی تشکیل شد و بگونه‌ای در کنار هم قرار گرفتند که جریان هوای خشک‌کننده بتواند در یک مسیر بسته به گردش درآید. در ادامه، عملکرد جمع‌کننده‌ی خورشیدی ترکیبی فتوولتائیک-گرمایی به صورت نظری و تجربی بررسی گردید. معادلات ریاضی برای دو نوع جمع‌کننده ترکیبی فتوولتائیک-گرمایی شیشه به شیشه و شیشه به تدار ارائه شد و درستی معادلات ریاضی، برای نوع شیشه به تدار توسط آزمایش‌های تجربی بررسی گردید. بعلاوه، تاثیر دمای هوای خشک‌کننده در سه سطح (۴۰، ۵۰ و ۶۰ °C)، دبی هوای عبوری در سه سطح (۰/۰۰۸، ۰/۰۱۲ و ۰/۰۱۶ kg/s) و دو حالت خشک کردن (با و بدون پمپ حرارتی) بر زمان خشک شدن محصول، انرژی مصرفی خشک‌کن، سهم خورشیدی (SF)، بازدهی خشک‌کن و نرخ تبخیر ویژه (SMER) مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمایش نشان داد که در جمع‌کننده‌ی نوع شیشه به شیشه دمای هوای خروجی، دمای سلول و بازده حرارتی نسبت به نوع شیشه به تدار بیشتر است. افزایش دما و دبی هوای خشک‌کننده موجب کاهش زمان و کل انرژی مصرفی گردید. همچنین، استفاده از پمپ حرارتی در خشک‌کن توانست مصرف انرژی را بطور متوسط ۲۳٪ کاهش دهد. بیشترین مقادیر بازدهی خشک‌کن، نرخ تبخیر ویژه و ضریب عملکرد (COP) در تیمار بیشترین دمای هوا، بیشترین دبی و با استفاده از پمپ حرارتی به ترتیب با مقادیر ۰/۷۴، ۱/۱۹ kg/kW h و ۲/۴۹ مشاهده شد. در نهایت مدل two-term به عنوان مناسب‌ترین مدل برای توصیف رفتار خشک شدن زعفران از میان سایر مدل‌ها انتخاب گردید. نتایج ارزیابی کیفیت زعفران خشک شده نشان داد که افزایش دما و دبی هوای خشک‌کننده و پمپ حرارتی سبب بهبود رنگ و طعم زعفران گردیدند. از طرفی، افزایش دما و دبی هوا، کاهش عطر زعفران خشک را بدنبال داشت. اما، پمپ حرارتی اثر معنی داری در ویژگی عطر زعفران نداشت.

کلمات کلیدی: زعفران، خشک‌کن، فتوولتائیک-گرمایی، پمپ حرارتی، مصرف انرژی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ذ	فهرست نمادها و نشانه‌ها
ش	فهرست جدول‌ها
ص	فهرست شکل‌ها
۱	فصل اول
	کلیات
۲	۱-۱ مقدمه
۳	۲-۱ تعریف مسئله
۵	۳-۱ اهداف تحقیق
۶	فصل دوم
	پیشینه‌ی پژوهش
۷	۱-۲ زعفران
۷	۱-۱-۲ ترکیبات شیمیایی زعفران
۸	۱-۱-۱-۲ ترکیبات ویژه‌ی زعفران
۸	۱-۱-۱-۱-۲ ترکیبات رنگی زعفران
۹	۲-۱-۱-۱-۲ ترکیبات عامل طعم

۹	۲-۱-۱-۱-۳ ترکیبات عامل عطر
۱۰	۲-۱-۲ خشک کردن زعفران
۱۳	۲-۲ فرایند خشک کردن
۱۴	۲-۲-۱ مرحله با نرخ ثابت
۱۵	۲-۲-۲ مرحله با نرخ نزولی
۱۷	۳-۲ انرژی خورشیدی
۱۸	۲-۳-۱ خورشید
۲۱	۲-۳-۲ زوایای خورشیدی
۲۱	۲-۳-۲-۱ زاویه ی میل
۲۱	۲-۳-۲-۲ زاویه ی ساعت
۲۲	۲-۳-۲-۳ زاویه ی فراز و زاویه ی سمت الرأس
۲۲	۲-۳-۲-۴ زاویه ی سمت
۲۳	۲-۳-۲-۵ زاویه ی برخورد
۲۳	۳-۳-۲ جمع کننده های خورشیدی
۲۳	۲-۳-۳-۱ بازدهی جمع کننده
۲۵	۲-۳-۳-۲ عوامل موثر بر عملکرد جمع کننده های تخت خورشیدی
۲۶	۴-۳-۲ خشک کن های خورشیدی
۲۷	۵-۳-۲ فتوولتائیک
۲۸	۱-۵-۳-۲ فیزیک سلول های فتوولتائیک
۳۰	۲-۵-۳-۲ نحوه کار سلول های فتوولتائیک

۳۲	۳-۵-۳-۲ ساختمان یک سلول خورشیدی
۳۳	۴-۵-۳-۲ مشخصه‌های کاری سلول‌های خورشیدی
۳۳	۱-۴-۵-۳-۲ جریان اتصال کوتاه
۳۴	۲-۴-۵-۳-۲ ولتاژ مدار باز
۳۵	۳-۴-۵-۳-۲ توان تولیدی سلول خورشیدی
۳۶	۴-۴-۵-۳-۲ بازدهی تبدیل
۳۷	۵-۵-۳-۲ حساسیت طیفی سلول خورشیدی
۳۸	۶-۵-۳-۲ اثر دما بر عملکرد آرایه فتوولتائیک
۳۸	۷-۵-۳-۲ اجزای سیستم فتوولتائیک
۳۸	۱-۷-۵-۳-۲ باتری
۳۹	۲-۷-۵-۳-۲ کنترل کننده‌ی شارژ
۴۰	۳-۷-۵-۳-۲ مبدل برق
۴۱	۸-۵-۳-۲ سامانه‌های فتوولتائیک- گرمایی
۴۲	۹-۵-۳-۲ خشک کن‌های ترکیبی فتوولتائیک - گرمایی
۴۴	۴-۲ پمپ حرارتی
۴۵	۱-۴-۲ انواع پمپ‌های حرارتی
۴۵	۲-۴-۲ اجزای پمپ حرارتی
۴۵	۱-۲-۴-۲ کمپرسور
۴۶	۲-۲-۴-۲ چگالنده
۴۷	۳-۲-۴-۲ تبخیرکننده

۴۷	۴-۲-۴-۲ شیر انبساط
۴۷	۵-۲-۴-۲ فیلتر و خشک کن
۴۸	۶-۲-۴-۲ مبرد
۴۹	۳-۴-۲ خشک کن های پمپ حرارتی
۵۰	۱-۳-۴-۲ اصول خشک کن های پمپ حرارتی
۵۱	۲-۳-۴-۲ مزایای خشک کن های پمپ حرارتی
۵۲	۴-۳-۴-۲ کاربرد خشک کن های پمپ حرارتی
۵۴	۵-۲ جمع بندی مطالعه های انجام شده و ضرورت انجام تحقیق
۵۶	فصل سوم
	مواد و روشهای آزمایش
۵۷	۱-۳ طراحی خشک کن
۵۷	۱-۱-۳ طرح کلی خشک کن
۵۸	۲-۱-۳ داده ها و فرض های طراحی
۶۰	۳-۱-۳ محاسبات طراحی
۶۰	۱-۳-۱-۳ محاسبه ی مقدار حرارت مورد نیاز و دبی هوای عبوری
۶۱	۲-۳-۱-۳ تعیین دمای مبرد در داخل تبخیر کننده
۶۱	۳-۳-۱-۳ محاسبه بار سرمایی تبخیر کننده
۶۲	۴-۳-۱-۳ تعیین دمای هوای خروجی از جمع کننده
۶۴	۵-۳-۱-۳ تعیین توان الکتریکی تولیدی توسط پانل خورشیدی
۶۴	۶-۳-۱-۳ محاسبه ی دمای مبرد در مبدل حرارتی چگالنده

۶۵	انتخاب مبرد ۷-۳-۱-۳
۶۶	محاسبه‌ی آنتالپی مبرد داخل تبخیرکننده وچگالنده ۸-۳-۱-۳
۶۷	محاسبه جریان جرمی مبرد ۹-۳-۱-۳
۶۸	محاسبه توان مورد نیاز پمپ ۱۰-۳-۱-۳
۶۸	انتخاب مبدل های حرارتی ۱۱-۳-۱-۳
۷۰	انتخاب لوله‌ی موپین ۱۲-۳-۱-۳
۷۱	محاسبه ابعاد کانال عبور هوا ۱۳-۳-۱-۳
۷۱	محاسبه ابعاد جمع کننده فتوولتائیک ۱۴-۳-۱-۳
۷۲	انتخاب باطری ۱۵-۳-۱-۳
۷۳	انتخاب کنترل کننده‌ی شارژ ۱۶-۳-۱-۳
۷۳	انتخاب مبدل برق ۱۷-۳-۱-۳
۷۳	انتخاب دمنده ۱۸-۳-۱-۳
۷۶	توان مورد نیاز دمنده ۱۹-۳-۱-۳
۷۶	تعیین توان گرمکن کمکی ۲۰-۳-۱-۳
۷۷	خلاصه نتایج طراحی ۴-۱-۳
۸۰	ساخت خشک کن ۲-۳
۸۰	شاسی ۱-۲-۳
۸۱	پمپ حرارتی ۲-۲-۳
۸۲	جمع کننده خورشیدی ۳-۲-۳
۸۴	دمنده ۴-۲-۳

۸۶	۵-۲-۳ محفظه‌ی محصول
۸۸	۶-۲-۳ سامانه‌ی پایش و کنترل
۸۸	۱-۶-۲-۳ حسگرهای اندازه‌گیری دما
۸۸	۲-۶-۲-۳ حسگرهای اندازه‌گیری رطوبت نسبی و دما
۸۹	۳-۶-۲-۳ حسگرهای اندازه‌گیری جرم
۹۰	۴-۶-۲-۳ توان سنج
۹۲	۵-۶-۲-۳ اندازه‌گیری توان تولیدی صفحه‌ی خورشیدی
۹۳	۶-۶-۲-۳ واحد نمایش و فرمان
۹۶	۷-۶-۲-۳ اندازه‌گیری شدت تابش خورشید
۹۶	۷-۲-۳ گرم کن الکتریکی کمکی
۹۶	۸-۲-۳ نمای کلی خشک‌کن ساخته‌شده
۹۸	۳-۳ روش انجام آزمایش
۹۹	۱-۳-۳ آزمایش‌های مربوط به ارزیابی عملکرد جمع‌کننده‌ی خورشیدی
۹۹	۱-۱-۳-۳ مدلسازی تعادل انرژی در جمع‌کننده خورشیدی ترکیبی فتوولتائیک- گرمایی
۱۰۰	۱-۱-۱-۳-۳ معادلات تبادل انرژی
۱۰۶	۲-۱-۳-۳ اعتبار سنجی معادلات ریاضی
۱۰۶	۲-۳-۳ آزمایش‌های مربوط به ارزیابی خشک‌کن و بررسی نرخ خشک شدن زعفران
۱۰۹	۳-۳-۳ آزمایش‌های مربوط به اندازه‌گیری پارامترهای کیفی زعفران خشک‌شده
۱۱۰	۴-۳-۳ پارامترهای مورد ارزیابی در عملکرد خشک‌کن

- ۱۱۲ ۵-۳-۳ مدل‌سازی فرایند خشک شدن
- ۱۱۵ **فصل چهارم**
- نتایج و بحث**
- ۱۱۶ ۱-۴ بررسی عملکرد جمع‌کننده‌ی خورشیدی
- ۱۱۶ ۱-۱-۴ اعتبار سنجی معادلات تبادل انرژی
- ۱۲۱ ۲-۱-۴ بررسی اثر دبی جریان هوای خشک‌کننده بر عملکرد جمع‌کننده‌ی خورشیدی
- ۱۲۱ ۳-۱-۴ مقایسه‌ی عملکرد جمع‌کننده‌ی خورشیدی ترکیبی نوع شیشه به تدار با نوع شیشه به شیشه
- ۱۲۵ ۲-۴ بررسی عملکرد خشک‌کن خورشیدی ترکیبی فتوولتائیک-گرمائی مجهز به پمپ حرارتی
- ۱۲۸ ۱-۲-۴ اثر دمای هوای عبوری بر عملکرد خشک‌کن
- ۱۳۳ ۲-۲-۴ اثر دبی هوای عبوری بر عملکرد خشک‌کن
- ۱۳۵ ۳-۲-۴ اثر پمپ حرارتی بر عملکرد خشک‌کن
- ۱۳۹ ۳-۴ بررسی رفتار و مدل خشک‌شدن زعفران
- ۱۳۹ ۱-۳-۴ رفتار خشک‌شدن محصول در شرایط مختلف خشک‌کردن
- ۱۴۳ ۲-۳-۴ انتخاب مدل ریاضی خشک شدن زعفران
- ۱۵۲ ۴-۴ بررسی ویژگی‌های کیفی زعفران خشک شده
- ۱۵۴ ۱-۴-۴ اثر افزایش دما بر ویژگی‌های کیفی زعفران
- ۱۵۵ ۲-۴-۴ اثر تغییرات دبی هوای عبوری بر ویژگی‌های کیفی زعفران
- ۱۵۶ ۳-۴-۴ اثر پمپ حرارتی بر ویژگی‌های کیفی زعفران
- ۱۵۷ ۴-۴-۴ مقایسه‌ی تیمارهای مختلف خشک‌کردن با خشک‌کن خورشیدی ترکیبی مجهز به

پمپ حرارتی با روش‌های سنتی

۱۶۰ ۵-۴ توجیه اقتصادی استفاده از خشک‌کن خورشیدی ترکیبی فتوولتائیک-گرمائی مجهز به

پمپ حرارتی برای زعفران

۱۶۳

فصل پنجم

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۱۶۴

۱-۵ نتیجه‌گیری

۱۶۶

۲-۵ پیشنهادات

۱۶۹

فهرست منابع

۱۸۰

ضمائم

فهرست نمادها و نشانه‌ها

واحد	شرح	نماد
m^2	سطح دانه	A
m^2	مساحت جمع کننده خورشیدی	A_c
m^2	مساحت محفظه محصول	$A_{chamber}$
m^2	مساحت دهانه جمع کننده	A_d
m	عرض جمع کننده‌ی خورشیدی	b
-	ضریب عبور	BF
$\text{kJ/kg}\cdot^\circ\text{K}$	گرمای ویژه هوای مرطوب	C_a
-	ضریب عملکرد	COP
m	قطر کانال هوا	D
m^2	سطح مقطع المان	dA
m	قطر هیدرولیکی	D_h
M^2/hr	ضریب انتشار آب به صورت مایع است	D_L
m^2/s	فاکتور آرنیوس	D_o
kJ/mol	انرژی فعال‌سازی برای انتشار رطوبت	E_a
kWh	انرژی حرارتی تولید شده در جمع کننده	E_{coll}
kJ	انرژی مصرف شده توسط دمنده	E_{fan}
kJ	انرژی مصرف شده توسط منبع حرارتی کمکی	E_{heater}
kJ	انرژی مصرف شده توسط کمپرسور پمپ حرارتی	E_{pump}
kJ	مجموع انرژی حرارتی و الکتریکی تولید شده در جمع کننده	E_{solar}
kWh	مجموع انرژی مصرف شده برای خشک کردن محصول	E_{total}
	ضریب اتلاف حرارت جمع کننده	F_R
	ضریب پری	FF
w/m^2	شدت تابش خورشید به صفحه فتوولتاییک	G_T
درجه	زاویه‌ی ساعت	H

kJ/kg	انتالپی مبرد بعد از تبخیرکننده	H_1
kJ/kg	انتالپی مبرد بعد از پمپ	H_2
kJ/kg	انتالپی مبرد بعد از چگالنده	H_3
kJ/kg	انتالپی مبرد بعد از سوپاپ انبساط	H_4
W/m ² .K	ضریب هدایت حرارت در جسم جامد	h
kJ/kg	انتالپی هوای خروجی از محفظه محصول	h_{do}
kJ/kg	انتالپی هوای خروجی از تبخیرکننده	h_{eo}
kJ/kg	گرمای نهان تبخیر آب	h_{fg}
w/m ² K	ضریب انتقال حرارت سطح پستی به هوا از بین شیشه	h_T
w/m ² K	ضریب انتقال حرارت سطح پستی به هوا از بین پوشش مخصوص	h_t
W/m ²	شدت تابش مستقیم خورشید بر زمین	I_{DN}
W/m ²	تشعشعات پراکنده در جو	$I_{d\theta}$
W/m ²	مقدار تشعشعات بازتاب شده از جو یا سایر سطوح به سطح جمع کننده	I_r
W/m ²	شدت تابش بر سطح جمع کننده	$I_{t\theta}$
A	جریان اتصال کوتاه	I_{sc}
درجه	عرض جغرافیایی	L
°C	اختلاف دمای لگاریتمی	LMTD
%	رطوبت نهایی محصول	M_f
%	رطوبت اولیه محصول	M_i
%	رطوبت محصول بر پایه خشک	M
%	رطوبت اولیه محصول بر پایه خشک	M_0
%	رطوبت نهایی محصول بر پایه خشک	M_e
%	محتوای رطوبت تر محصول	M_w
kg	جرم اولیه نمونه ی تر	m_p
-	نسبت رطوبت ماده	MR
-	نسبت رطوبت آزمایشی آم	$MR_{exp,i}$
-	نسبت رطوبت محاسبه ای آم	$MR_{pre,i}$
kg	جرم رطوبت از دست رفته	m_{wd}
kg	جرم خشک محصول	m_d
kg	جرم محصول در هر لحظه	m_t

m	محیط دهانه جمع کننده	P_d
Pa	فشار بخار متناظر با دمای تر هوا	P_{vwb}
Pa	فشار بخار متناظر با دمای خشک هوا	P_{vco}
	عدد پرنتل	Pr
kJ	گرمای خشک شدن	Q_{dr}
j/s.m ²	شار حرارتی	q
m	مختصات شعاع داخلی	r
J/kg mol. °K	ثابت گازها	R
	عدد رینولدز	Re
kg/kWh	نرخ ویژه‌ی جذب رطوبت	$SMER$
s	زمان	t
K	دمای مطلق هوا	T_{abs}
K	دمای هوای عبوری در سیستم	T_{air}
°C	دمای سطح پشتی	T_{bs}
°C	دمای کاری سلول	T_c
K	دمای تر هوای عبوری	T_{vwb}
K	دمای خشک هوای عبوری	T_{∞}
°C	درجه حرارت خشک هوای خشک کننده	T_{di}
°C	دمای سطح چگالنده	T_{cs}
°C	دمای هوای خروجی از محفظه ی خشک کن	T_{do}
s	زمان خشک کردن	t_{dr}
°C	دمای خروجی تبخیر کننده	T_{eo}
°C	دمای سطح تبخیر کننده	T_{es}
°C	دمای مبرد در داخل چگالنده	T_{rc}
°C	دمای هوای ورودی به جمع کننده	T_{fi}
°C	دمای هوای خروجی از جمع کننده	T_{fo}
°C	دمای مبرد در داخل تبخیر کننده	T_{re}
°C	درجه حرارت تر هوای خشک کننده	T_w
W/m ² .K	ضریب کلی انتقال حرارت از سطح پشتی به محیط	U_{ba}
W/m ² .K	ضریب کلی اتلاف جمع کننده	U_L

$W/m^2.K$	ضریب کلی انتقال حرارت از سلول به محیط از طریق پوشش شیشه	U_t
m/s	سرعت هوا	V
V	ولتاژ مدار باز	V_{oc}
kg/kg_{air}	رطوبت مطلق هوای ورودی به محفظه‌ی خشک‌کن	W_{di}
kg/kg_{air}	رطوبت مطلق هوای خروجی به محفظه‌ی خشک‌کن	W_{do}
m^3/s	دبی حجمی هوا	$\dot{V}_a$
kg/s	دبی جرمی هوا	$\dot{m}_a$
kg/s	دبی جرمی مبرد در چگالنده خارجی	$\dot{m}_{r ext.}$
kg/s	دبی جرمی مبرد در چگالنده داخلی	$\dot{m}_{r int.}$
kg/s	دبی جرمی مبرد	$\dot{m}_r$
درجه	زاویه‌ی فراز خورشیدی	β
درجه	زاویه‌ی سمت خورشیدی	ϕ
درجه	زاویه‌ی تمایل	δ
درجه	زاویه‌ی سطح جمع‌کننده نسبت به افق	Σ
-	راندمان حرارتی جمع‌کننده خورشیدی	ζ_{th}
-	راندمان الکتریکی پانل خورشیدی	ζ_{el}
-	بازده‌ی حرارتی معادل الکتریکی	$\zeta_{el,th}$
-	راندمان مکانیکی پمپ	ζ_{pump}
-	راندمان مکانیکی موتور	ζ_{motor}
kg/m^3	جرم مخصوص هوا	ρ_a
$kg/m.s$	لزجت هوا	μ_a
-	بازده‌ی کلی جمع‌کننده	$\zeta_{overall}$
-	بازده‌ی خشک‌کن	η_{dryer}
-	ضریب جذب-گذرده‌ی انرژی خورشید	$\tau\alpha$
-	ضریب جذب سلول	α_c
-	بازده سلول	η_c
-	ضریب عبور شیشه	τ_g
-	حاصل ضرب عبور جذب مؤثر انرژی خورشیدی	$(\tau\alpha)_e$